

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

bpost
PB-PPI
BELGIËN-BELGIQUE

| AFGIFTEKANTOOR BRUSSEL X | JAARGANG 78 | P806000 | 11 | LIMBURG | 16.06.2022 | MAANDELIJKE UITGAVE | VOLGENDE NR 01.09.2022

Steeds meer werkenden naar de voedselbank

Vanaf 2023
sancties voor
langdurig zieken?

We varen
mee met de
binnenschipper

Veel werk
geen papieren

Regio
Woonadvies
op maat

inhoud.

4 Actueel

Geen werk voor werkwilligen zonder papieren

6 Knipsels

8 Interview

Jef Mottar en Heidi Degerickx zien de middenklasse afkalven

11 We vragen het aan

Parkeer je gratis met een parkeerkaart voor persoon met een handicap?

12 Achtergrond

Vanaf 2023 sancties voor langdurig zieken?

15 Burgerpanel

'De rijopleiding moet in handen komen van de overheid'

16 Beeld van de maand

Antwerpen-Centraal. 8 juni, 10.28 uur

18 Uit ervaring

Een andere kijk op de wereld. Deze maand: **binnenvaartschipper Roy**

19 Kort

20 Cultuur

21 Regio

Feiten en verhalen uit jouw regio

24 Gevat in vijf woorden

Kim Van Oncen, actrice

De keuze van An-Sofie Bessemans, hoofdredacteur Visie

Toegang

De trap nemen. Het lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet voor iedereen. Dan maar de lift?

Wat doe je als die maanden buiten dienst blijft?

Wat als je staat te trappelen om sociaal te klimmen, maar die kans wordt je ontzegd? Uitsluiting loopt als een rode draad door meer dan één artikel in dit magazine.

Elkaar duwtjes geven.
Kansen creëren.
Op alle domeinen zo belangrijk.

Veel leesplezier!

Het leek altijd vanzelfsprekend

Foto Arie Kivit

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be - **Abonnementen** www.beweging.net/abonnementvisie - **Verantwoordelijke uitgever** Liesbeth De Winter - **Redactie** Simon Bellens, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen, Rachel Michel, Sofie Buysse, Martine Creve, Dieter Herregodts, Stephanie Lemmens, Elien Steen - **Hoofdredactie** An-Sofie Bessemans, Wim Troch - **Vormgeving** Gevaert Graphics - **Druk** Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Een van mijn kinderen had vorige week een hele dag studie. Er was geen les omdat er onvoldoende leerkrachten waren. Dan had mijn dochter nog geluk. Vooralsnog gaan de examens op haar school normaal door. In sommige scholen worden testen geschrapt, omdat jongeren de leerstof niet gekregen hebben.

Het onderwijs is verre van de enige sector die kampt met een groot gebrek aan handen. Ook de zorgsector kreunt onder het personeelstekort. Treinen worden afgeschaft omdat er te weinig bestuurders

zijn. In de kinderopvang zijn er duizenden openstaande vacatures. Zwembaden moeten hun openingsuren beperken omdat er geen redders beschikbaar zijn. Het bagagepersoneel in de luchthaven staakt omdat de werkdruk te hoog is. En de festivalorganisatoren vragen zich af of ze voldoende jobstudenten zullen vinden om alles in goede banen te leiden.

We hebben het altijd vanzelfsprekend gevonden dat we een beroep konden doen op al die diensten. Vandaag stellen we verbaasd vast dat het systeem op zijn

limieten botst. Nochtans hebben we de crisis zelf in de hand gewerkt. Door steeds hogere eisen te stellen aan mensen, door besparingen, door privatiseringen, door een gebrek aan respect, haken mensen massaal af. Hoeveel signalen hebben we nog nodig om te beseffen dat het anders moet? ■

Luc Van Gorp,
Voorzitter CM

Veel werk, geen papieren

Omdat duizenden vacatures niet ingevuld geraken, wordt steeds vaker gekeken naar het buitenland om arbeidskrachten aan te trekken. Zo kunnen mensen van buiten de EU onder voorwaarden een werkvergunning en verblijfsrecht krijgen, maar er is ook een oplossing nodig voor de meer dan 150 000 sans-papiers die in België verblijven. Naar aanleiding van de jaarlijkse werkgelegenheidsconferentie deze week willen ACV en beweging.net aandacht voor mensen zonder papieren.

– Tekst **Dominic Zehnder en Wim Troch** – Foto **ID/Tine Schoemaker**

Heel wat vacatures geraken niet ingevuld. 'Er zijn bijvoorbeeld grote personeelstekorten in de horeca, de retail, de bouwsector, de zorgsector en het onderwijs. Tegelijkertijd zien we een grote groep mensen die niet mogen werken, hoewel ze de juiste competenties hebben', klinkt het bij Brecht Beelen, adviseur onderzoek en ontwikkeling bij beweging.net. 'Ze mogen zelfs geen opleiding volgen. Het gaat dan onder meer om mensen van wie de arbeidskaart verlopen is en die niet teruggekeerd zijn, of om mensen van wie de asielaanvraag geweigerd is. Maar soms kunnen die mensen helemaal niet terug naar hun land van oorsprong, omdat ons

land geen repatriëringsovereenkomsten heeft met die landen.'

Tegenstrijdigheden

Er zijn al systemen voor mensen van buiten de Europese Unie om in ons land te komen werken. Onlangs lanceerde de Europese Commissie nieuwe voorstellen om arbeidsmigratie van buiten de EU makkelijker te maken. Soms leidt de huidige regelgeving tot vreemde tegenstrijdigheden. 'Iemand die in Marokko woont, kan onder bepaalde omstandigheden naar ons land komen om te werken, maar een Marokkaan die hier al woont zonder papieren, kan hier geen arbeids-

kaart krijgen', aldus Beelen. Ook voor het ACV moet dringend een oplossing gevonden worden voor deze scheefgegroeide situatie, zegt Stefan Peirsman, coördinator diversiteit van het ACV. 'Veel werknemers vallen uit door burn-outs door de hoge werkdruk. Bovendien is er geen vervangingen voor zieke mensen. Door de openstaande vacatures eindelijk in te vullen geef je die groep eindelijk de nodige ademruimte.'

Uitbuiting en zwartwerk

De slechte omstandigheden waarin mensen zonder papieren vaak werken zijn voor Peirsman een doorn in het oog. 'Velen van hen werken nu in zeer preciaire omstandigheden. Omdat zij meestal in het zwart werken en geen vangnet hebben, worden zij uitgebuit door hun baas. Door mensen een werkvergunning te geven, zorg je ervoor dat zij uit die barre omstandigheden kunnen ontsnappen. Zij willen immers werken en de sociale zekerheid ondersteunen.' 'Door die mensen uit de illegaliteit te halen geef je hen eindelijk een waardig bestaan. Staatssecretaris na staatssecretaris belofde er iets aan te doen, maar

Er zijn heel wat sectoren waarin men handen tekort komt. Onder meer in de horeca zou hulp van mensen zonder papieren welkom zijn.

Rika (33) uit Afghanistan

'Ik ben een mama met drie kindjes en woon al zeven jaar in België. Ik heb lang op straat geleefd met mijn drie kinderen, omdat ik niet mag werken zonder vergunning en ook geen recht heb op overheidssteun. Mijn droom is om in een rusthuis te werken en mensen te helpen verzorgen. Zo kan ik mijn steentje bijdragen. Dat knaagt wel aan mij, zeker omdat ik hier nu ook al zo lang woon.'

Nasrin (34) uit Afghanistan

'Ik zou graag in een school of kinderopvang werken, maar de taal is een struikelblok. Doordat ik geen papieren heb, mag ik niet naar school gaan om Nederlands te leren. Daardoor kan ik ook niet werken, maar het gaat verder dan dat. Ik kan niet gaan en staan waar ik wil. Ik kan zelfs geen bankkaart aanvragen. Zowel mijn man als ik willen aan het werk, zodat wij kunnen voorzien in ons eigen levensonderhoud.' 'Mijn dochter is nu vijf jaar oud en is hier geboren. Mijn hart breekt als ik eraan denk dat ik haar in de toekomst moet opzadelen met de zorgen die bij onze leefsituatie komen kijken.'

toch blijven die mensen in de kou staan,' klinkt het bij Peirsman.

Win-winsituatie

'We bepleiten geen opengrenzenbeleid', benadrukt Beelen. 'Alleen vragen we een creatieve oplossing voor de tienduizenden mensen die hier al zijn. De economie heeft arbeidskrachten nodig, en velen onder hen willen niets liever dan te werken. Dat is dus een win-winsituatie.' Er is geregeld contact met het kabinet van staatssecretaris voor asiel en migratie, Sammy Mahdi (CD&V). 'In het regeerakkoord staat dat een oplossing zal worden gezocht voor niet-repatrieerbaren en staatlozen. Tot nu toe merken we niet echt dat er aan een oplossing wordt gewerkt. We willen de staatssecretaris aanmoedigen om hier snel zijn schouders onder te zetten.' ■

Let op wanneer je schoonmaakproducten in huis haalt. Want in deze schijnbaar onschuldige en geurige producten zitten hormoonverstoorders. Door die kwalijke stoffen kun je allerlei kankers ontwikkelen of onvruchtbaar worden. 'Huishoudhulpen hebben meestal geen weet van welke risico's ze nemen', duidt Kris Vanautgaerden van ACV Voeding en Diensten.

– Tekst Jelle De Bock

Schoonmaakmiddelen niet onschuldig

Hormoonverstoorders vind je onder meer in parfums, cosmetica, hygiëneproducten, verven en coatings. Het bekendste voorbeeld is PFAS, die de aanleg van de Oosterweelverbinding aan banden legt. Maar die stoffen zitten dus ook in poetsproducten, wat risico's inhoudt voor wie er veelvuldig mee in contact komt. 'Huishoudhulpen hebben ook geen keuze in welke producten ze gebruiken', stelt Vanautgaerden. 'De cliënt levert die immers aan. Zowel de werknemer als de werkgever hebben hier geen impact op.'

Het grote probleem is dat de fabrikanten niet verplicht zijn om de stoffen in hun product te vermelden. Pas wanneer een stof 0,1% van een product uitmaakt, moeten ze dat doen. Het ACV ijvert daarom voor een duidelijker etiket en een gevarendriehoek. 'Dat is een eerste stap die nu op Europees niveau wordt

uitgewerkt. Daarna is het aan onze overheid om nationale regelgeving uit te werken en een preventiebeleid op poten te zetten.'

De arbeidssituatie van een huishoudhulp helpt de zaak ook niet. 'Stel dat een huishoudhulp weigert om met enkele producten te werken, dan heeft die een probleem. Je kunt ook geen controles uitvoeren, want een inspectieteam kan niet zomaar de woning en dus de privésfeer van cliënten binnenvallen.'

Daarom wil het ACV vooral inzetten op bewustmaking en productkennis. 'We gaan momenteel te achteloos om met onderhoudsproducten. Een opleiding voor huishoudhulpen om de nodige productkennis op te bouwen kan hier zeker bij helpen. Wil je alle risico's uitsluiten, neem dan een natuurlijk middel als azijn. Dat is veilig en efficiënt.' ■

© ID/JEROEN VAN LOOY

CORONA OFFICIEEL ERKEND

Betere terugbetaling voor longcovidpatiënten

De federale regering bereikte een akkoord om werk te maken van een terugbetalingsregeling voor longcovidpatiënten. Wie meer dan drie maanden na een coronabesmetting nog last heeft van onder meer vermoeidheid, kortademigheid of concentratieproblemen, komt vanaf juli in aanmerking voor de terugbetaling van medische kosten. Dat kan gaan van extra sessies voor kinesitherapie of logopedie tot zorg van een diëtist, ergotherapeut of psycholoog.

Tot nog toe was long covid niet officieel erkend als aandoening, waardoor patiënten hun medische kosten zelf moesten dragen. Internationale studies wijzen uit dat één op de zeven coronapatiënten een half jaar na de besmetting nog klachten heeft. Volgens het Riziv zouden zo'n 13 000 Belgen in aanmerking komen voor de terugbetalingsregeling. Voorlopig geldt de nieuwe regeling een jaar lang.

INFOLIJN STUDENTENARBEID

Meer jobstudenten gezocht

De eerste volwaardige zomer na de coronapandemie is volgeboekt met festivals en evenementen, en dat drijft de vraag naar jobstudenten op. Zo zag studentenuitzendkantoor Deltaworx in Brussel negentig procent meer aanvragen voor jobstudenten in de horeca- en eventsector.

'Niet onlogisch', zegt Nelis Jaspers van Jong ACV, dat jobstudenten met vragen opvangt via de Infolijn Studententarbeid. 'Tijdens de coronapandemie vertrokken veel werknemers uit de eventsector die nog niet vervangen zijn. Dat flexibele werk past goed bij het profiel van jobstudenten. In Limburg moedigen werkgevers in de horeca studenten aan de hotelschool zelfs aan om hun studie niet af te maken en meteen in dienst te komen. Dat houdt natuurlijk veel risico's in.'

De grote vraag biedt ook kansen aan jobstudenten, zegt Jaspers. 'Jobstudenten kunnen meer op hun strepen staan, want door de krapte zijn werkgevers vaak al heel blij dat ze iemand vinden.'

~ www.hetacv.be/dienstverlening/ISA
of 02 244 35 00

Internationale Arbeidsconferentie

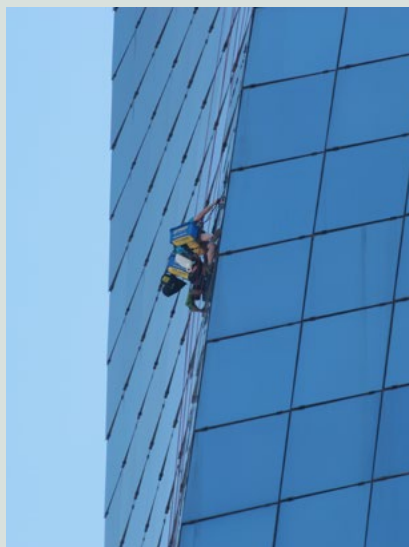
Mondiaal recht op een veilige en gezonde werkomgeving

Een veilige en gezonde werkomgeving is overal ter wereld een fundamenteel recht van werknemers. Dat zijn vakbonden, werkgevers en overheden op de Internationale Arbeidsconferentie in Genève overeengekomen. Jaarlijks zijn wereldwijd 360 miljoen

mensen het slachtoffer van een arbeidsongeval en verliezen 1,9 miljoen werknemers het leven door hun werk.

Daardoor komt het recht op veilig en gezond werk nu in het rijtje fundamentele arbeidsnormen, zoals het verbod op kinder- of dwangarbeid. 'Alle landen die lid zijn van de Internationale Arbeidsorganisatie moeten deze rechten respecteren', legt Stijn Gryp, hoofd van de dienst onderneming van het ACV, uit.

'Bovendien zullen alle leden van de Internationale Arbeidsorganisatie de twee basisconventies over veiligheid en gezondheid op het werk moeten naleven, ook als zij die nog niet hebben geratificeerd, en komt er een verscherpt toezicht op eventuele schendingen van die rechten.'

JUNI TEKENSEIZOEN

Teken bijten vooral in eigen tuin

Het tekenseizoen kent een traditionele piek in juni. Bijna de helft van alle tekenbeten (44,8 procent) lopen mensen op in eigen tuin, stelt onderzoeksinstituut Sciensano vast. Ook in het bos (34,7 procent) of het natuurgebied (9,6 procent) ben je best op je hoede. 'In bossen en natuurgebieden vind je meer teken omdat daar meer hoge grassen en struiken zijn', zegt epidemioloog bij Sciensano Tinne Lernout. 'Maar in de tuin brengen we meer tijd door, waardoor de kans op een tekenbeet daar groter is.'

De tekenrisicokaart van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid leert dat er vooral in Limburg en de Kempen een sterk verhoogd risico op beten is. De gevolgen zijn meestal onschuldig, maar

ongeveer 14 procent van de teken kan de ziekte van Lyme overdragen, een infectie die in het ergste geval zenuwpijnen en verlammingen veroorzaakt. Als de teek snel verwijderd wordt, is die kans op overdracht veel kleiner, daarvoor moet de teek immers minstens twaalf uur aan de huid vastgehecht blijven. Bovendien krijgen niet alle besmette personen de ziekte.

Het is dus belangrijk om na een dag in de tuin of het bos te controleren op tekenbeten. Als je de teek de dag zelf niet verwijderd krijgt, of als je koorts of spierpijn ontwikkelt, raadpleeg dan je huisarts.

~ www.cm.be/ziekte-en-behandeling/klachten-en-ziekten/tekenbeet

HET CIJFER

10

De voetgangerszone rond het Brusselse Beursplein viert haar tiende verjaardag. Filosoof Philippe Van Parijs riep in 2012 op tot een burgerprotestpicknick en zo ontstond een autovrijer stadscentrum.

© VRT

Als schermgezichten zijn wij de luxepaardjes van de VRT. En ik ga volgend jaar met pensioen, dus ik zou kunnen denken: het zal mij worst wezen. Maar ik wil aan mijn collega's denken.

– **MARLEEN MERCKX** Simonneke uit Thuis, staakte op 31 mei mee tegen de besparingen bij de VRT, waardoor onder meer Thuis voortaan door een extern productiehuis gemaakt wordt.

© ID/LIEVEN VAN ASSCHE

Eindelijk meer loon voor huishoudhulpen met dienstencheques

'Het was onderhandelen tot in de vroege uren, maar er is een akkoord', klinkt het opgelucht bij Kris Vanautgaerden, ACV-secretaris van de dienstenchequesector. 'Met werkgevers maakten we afspraken over betere lonen, verplaatsingsvergoeding en werkomstandigheden van de huishoudhulpen in de dienstenchequesector.' Het akkoord is een flinke stap vooruit, geeft de secretaris aan, maar het werk is daarmee nog niet gedaan. 'We blijven zoeken naar een betere en structurele oplossing voor de financiering van de gehele sector. Er is nu wel wat Vlaams geld vrijge-

maakt om tot die afspraken te komen, maar dat is slechts een tijdelijke oplossing.'

Het akkoord komt er net voor de jaarlijkse Dag van de Schoonmaker op 20 juni. 'Na twee jaar corona waarbij de schoonmakers alles hebben gegeven, was de nood aan erkenning groot. Dat betekende ook financieel. Want de stijging van onder meer de energie- en voedingsprijzen brengt veel werknemers in grote moeilijkheden. Ze zijn het beu om nauwelijks de eindjes aan elkaar te kunnen knopen met hun lage lonen.'

samen sterk in het leven

Tijdelijk een hulpmiddel nodig? Op onze vernieuwde online uitleendienst reserveer je snel en eenvoudig een paar **krukken, een rolstoel, verzorgingsbed, loophulp, babyweegschaal ...**

Grote stukken leveren we aan huis, kleine hulpmiddelen kan je afhalen in een Goed-vestiging naar keuze. Als CM-lid geniet je bovendien van extra voordelige huurtarieven.

Ontdek ons volledig aanbod op www.goed.be/uitleendienst en reserveer meteen.

samen met

goed
thuiszorgwinkel
hoorcentrum
apotheek

A photograph of a man and a woman standing on a street. The woman is on the left, wearing glasses and a patterned top. The man is on the right, wearing a light blue shirt and khaki pants. They are both smiling slightly. In the background, there are trees, parked cars, and a shopping cart. The text is overlaid on the image.

**'Steeds meer
werkenden
gaan naar
voedselbanken'**

Toen Jef Mottar vijf jaar geleden begon als bestuurder van de Belgische Federatie van Voedselbanken, was het zijn droom om vandaag te kunnen zeggen: 'Onze organisatie is niet meer zo noodzakelijk.' Maar de honger is niet minder een probleem geworden, integendeel. Voor Heidi Degerickx van Netwerk tegen Armoede is het hoog tijd dat het beleid verandert.

→ Tekst An-Sofie Bessemans → Foto's Guy Puttemans

BIO

JEF MOTTAR (70)

Jef Mottar is gedelegeerd bestuurder bij de Belgische Federatie van Voedselbanken. Die federatie overkoepelt negen voedselbanken die levensmiddelen bezorgen aan 654 lokale verenigingen, die ze verdelen aan 177 000 begunstigden op maandbasis.

HEIDI DEGERICKX (45)

Heidi Degerickx is algemeen coördinator van het Netwerk tegen Armoede, een koepel van 57 verenigingen waar zo'n 23 000 mensen in armoede het woord nemen. Samen met mensen die (over)leven in armoede strijdt het Netwerk tégen armoede en vóór mensenrechten.

MOTTAR → '177 000 Belgen deden begin dit jaar een beroep op een voedselbank. Dat is een record. De groep 65-plussers neemt lichtjes af, het aantal volwassenen tussen 18 en 65 jaar neemt toe, net zoals de jongeren onder de 18 jaar. Meer en meer werkende mensen kloppen aan bij een voedselbank. Een op de drie zijn eenoudergezinnen, meestal moeders met kinderen. Als je huur moet betalen, je energiefactuur, medicatie ... We zien nu ook meer tweeverdieners met een laag loon – een té laag loon –, of die een tegenslag hebben gehad.'

DEGERICKX → 'Er zijn ook mensen met een eigen huis bij: noodkopers die een minderwaardige woning kopen op de privémarkt, omdat ze geen sociale woning of betaalbare huurwoning vinden. Sowieso is de groep van mensen in armoede veel diverser geworden. We zien mensen bij ons komen met een migratieachtergrond, mensen zonder papieren, maar inderdaad ook veel meer mensen die werken, gewerkt hebben, of afwisselend aan het werk zijn en ziek zijn. Heel vaak zijn het eenoudergezinnen.'

Is werk dan geen garantie meer om je boterham te kunnen verdienen?

DEGERICKX → 'Werk beschermt vaak tegen armoede, maar het is geen garantie. Zeker deeltijdse banen niet, of banen in de dienstensector of in de deeleconomie zoals maaltijdkoerier. Die laatste jobs zijn laagdrempelig, maar zijn vaak moderne slavenarbeid. Mensen kunnen er onvoldoende van leven. Deze mensen blijven flirten met de armoedegrens, ook al zijn ze aan het werk. Vaak laten hun gezondheid of familiale omstandigheden geen voltijdse baan toe. Combineer dat inkomen eens met de dure woonmarkt en hoge energierekeningen ...'

De voedselbanken komt aan de noden van die mensen tegemoet?

MOTTAR → 'Onze missie is honger bestrijden, en zoveel mogelijk voedseloverschotten recupereren. Daarbij kunnen we rekenen op de hulp en solidariteit van veel vrijwilligers, burgers en bedrijven. Het probleem vandaag is dat er steeds meer vraag is, en steeds minder aanbod. Daarbinnen heerst nog een zekere strijd om voedseloverschotten. We verliezen van organisaties als Too good to go, dat de consument overschotten verkoopt tegen lage prijzen. De maatregel in België waardoor bedrijven die voedingswaren schenken de btw van zes procent hierop kunnen recupereren, blijkt onvoldoende stimulerend.'

Werk beschermt vaak tegen armoede, maar het is geen garantie

→ HEIDI DEGERICKX

'Een minderheid van de verdeelpunten verdeelt nog eten via traditionele pakketten. Sommige zijn uitgegroeid tot minisupermarkten, waar je afhankelijk van je noden kunt kiezen uit het beschikbare aanbod. Vaak is er naast de voedselbank ook nog een sociale ruimte, waar voor doorverwijzing gezorgd, waar nodig. Sommige punten hebben zelfs sociaal assistenten in dienst, bieden budgetbegeleiding aan, of hebben een sociaal restaurant. We proberen ook in te spelen op de grote vraag naar hygiëneproducten, die heel duur zijn. Al wat mensen zo kunnen besparen, kan dienen om huur en energiefacturen te betalen.'

DEGERICKX → 'Noodhulp helpt in een crisis, maar lost de oorzaken natuurlijk niet op.

>>

>> Naarmate er meer voedselpunten zijn of bijvoorbeeld aanbod aan tweedehandskledij, zien we een terugtrekkende overheid. De solidariteit van vrijwilligers is goed. Maar het mag geen excuus zijn voor de overheid om problemen niet aan te pakken. De inzet van de vrijwilligers toont net aan dat er bereidheid is om een stuk te herverdelen.'

MOTTAR – 'Voedselhulp biedt inderdaad geen structurele oplossing tegen armoede. Maar als je morgen de voedselbanken wegneemt, is er een groot probleem. In de ideale wereld bestaat voedselhulp niet, maar wat stellen we ertegenover? Zolang dat er niet is, blijft voedselhulp helaas noodzakelijk.'

Wat zijn dan structurele oplossingen?

DEGERICKX – 'De toename van mensen die niet rondkomen stelt de zaken op scherp. De politiek moet meer doen om te herverdelen. Met het Groeipakket heeft Vlaanderen een krachtig instrument in handen om kinderarmoede uit de wereld te helpen. Meer sociale woningen kunnen meer mensen een stabiel leven geven.'

MOTTAR – 'Een deel van de oplossing is een verhoging van de laagste inkomens. Vanaf 2024 gaat de Europese voedselsteun drastisch naar beneden in kader van de nieuwe Europese begroting. Het budget zal zakken naar zeventig procent van wat het vandaag

Zorg voor een minimuminkomen dat boven de Europese armoedegrens ligt, want daar zitten we nog onder

– JEF MOTTAR

is, en dan spreek ik nog niet over een kostenverhoging. Terwijl de groep mensen in armoede alleen nog maar groter zal worden als de laagste inkomens niet stijgen. Zorg er daarom voor dat iedereen een minimuminkomen heeft dat minstens op de Europese armoedegrens ligt, want daar zitten we nog steeds onder.'

DEGERICKX – 'Iedereen kan in armoede belanden. De middenklasse kalft af door de hoge woon- en energieprijzen. Daar gaat de politiek pas iets aan doen onder druk van de samenleving. Daarom is het belangrijk om een duidelijk signaal te geven.' ■

Op maandag 20 juni organiseert het ACV samen met de andere vakbonden een nationale manifestatie in Brussel voor meer koopkracht en tegen de loonnormwet.

~ www.hetacv.be/loonnormwet

100 begeleide wandelingen en fietstochten

ONTDEK NIEUWE PLEKJES
IN HEEL VLAANDEREN
EEN HELE ZOMER LANG
Iedereen welkom!

GRATIS
voor Pasar-leden en kinderen -12jr.
€2 voor niet-leden

Ontdek activiteiten in jouw buurt via www.pasar.be/zomert

FEIT OF
FABEL?

Een Belgische werknemer is overmatig beschermd tegen ontslag

**NIET
WAAR!**

De Belgische wet is streng als het over collectieve ontslagen gaat, maar biedt in vergelijking met de OESO-landen niet meer dan een gemiddelde bescherming voor individuele ontslagen.

België heet bol te staan van beschermingsregels tegen ontslag. 'Naast de opzegtermijnen en -vergoeding is er onder meer ook een bescherming tegen discriminatie, tegen ontslag gelinkt aan het gebruikmaken van thematische verlopen en wegens het maken van opmerkingen in het kader van de procedure voor het arbeidsreglement', waarschuwden verschillende HR-professionals onlangs nog in De Tijd voor 'een wildgroei aan ontslagbeschermingen'. Maar klopt dat beeld van een ongebreidelde ontslagbescherming wel?

De laatste OESO-cijfers (2019) over hoe sterk werknemers beschermd worden tegen ontslag plaatsen België pal op het OESO-gemiddelde. 'België heeft een relatief

soepel systeem als het gaat over individuele ontslagen', legt specialist arbeidsrecht Piet Van den Bergh uit. 'Bij ons kan een werkgever iemand met een contract van onbepaalde duur eigenlijk op elk moment ontslaan. In Nederland moet je een individueel ontslag eerst met een geldige reden laten toetsen bij een rechter of administratieve overheid zoals de RVA.'

Anders is het in geval van collectief ontslag, daar scoort de Belgische bescherming het hoogst van alle OESO-landen. Sinds de sluiting van Renault-Vilvoorde in 1997 moeten werkgevers onderhandelen met de vakbonden over het ontslagpakket en eventuele alternatieven. 'Zo wordt een eenzijdige beslissing met een gigantische maatschappelijke

impact naar het sociaal overleg gebracht.'

'Door de bank genomen heeft het ontslagrecht een relatief goed evenwicht bereikt in België', besluit Van den Bergh, al is er hier en daar nog werk aan de winkel. 'Het is ongelukkig dat werkgevers een ontslag binnen de zes maanden niet moeten motiveren. Net startende werknemers verdienen een uitleg om zichzelf te verbeteren als het niet lukt. Maar een te streng ontslagrecht heeft ook perverse effecten. Het verhoogt de drempel om contracten van onbepaalde duur te geven, en creëert een arbeidsmarkt van uitersten met een sterke scheiding tussen goed beschermde vaste en preciaire tijdelijke contracten.' ■

Els Van Langenhoven
Expert Rechtenoekening
en belangenbehartiging CM

Mag je met een parkeerkaart voor personen met een handicap gratis parkeren?

De parkeerkaart voor personen met een handicap geeft je, als chauffeur maar ook als passagier, het recht om te parkeren op voorbehouden plaatsen. Die plaatsen worden aangegeven door een blauw verkeersbord met een witte P en het pictogram van een persoon in een rolstoel. De kaart is persoonlijk: ze hoort bij een persoon, en niet bij een wagen. Niemand mag van de kaart gebruikmaken als jij zelf niet aanwezig bent.

In een aantal gemeenten mag je gratis parkeren met de kaart. Dat is echter niet overal zo, dus informeer je best op voorhand. Je moet bovendien opletten, want het kan zijn dat je in een bepaalde gemeente wel gratis mag parkeren met een kaart, maar dat die vrijstelling niet geldt bij parkings die door private maatschappijen worden uitgebaat. Je moet het dus altijd ter plaatse checken.

Auto's die niet toegelaten zijn in een lage-emissiezone krijgen onder bepaalde voorwaarden voor houders van een parkeerkaart toch toelating om de stad binnen te rijden.

De 'scancars' ter controle van de (geparkeerde) auto's veroorzaken vaak een probleem, want die detecteren geen parkeerkaarten in de te verbaliseren auto's. Je moet dus telkens onderhandelen over de boete. Dat is heel moeilijk omdat een parkeerkaart bij een persoon hoort en niet bij een geregistreerde auto. ■

~ www.cm.be/zorglijn

'Wantrouwen draagt niet bij tot betere gezondheid'

De federale regering houdt vast aan haar plannen om langdurig zieken sneller weer aan het werk te krijgen. Als de plannen worden goedgekeurd, kunnen mensen in langdurige ziekte financieel gestraft worden als ze geen verplichte vragenlijst invullen, of niet ingaan op een uitnodiging van terug-naar-werk-coördinatoren. Wat staat hen precies te wachten?

– Tekst **Simon Bellens**

Langdurige ziekte is het zorgkind van de Belgische arbeidsmarkt. Liefst 471 000 Belgen waren in 2020 langer dan een jaar arbeidsongeschikt, aldus cijfers van het Riziv, een aantal dat al jaren bijna-exponentieel toeneemt. De 278 000 langdurig zieken in 2010 verdubbelden bijna tot het half miljoen in tien jaar tijd. Goed twee derde daarvan lijdt aan psychische aandoeningen, zoals burn-out en depressie, of aan musculoskeletale aandoeningen (MSA), een verzamelnaam voor diverse gewrichts- en spierproblemen zoals lage rugpijn of artrose.

Er moet dus wel iets gebeuren. Onder impuls van minister van Sociale Zaken Frank Vandenbroucke (Vooruit) maakt de federale regering nu vaart met een reeks maatregelen om langdurig zieken sneller te re-integreren in de arbeidsmarkt.

'Eigenlijk leidt dat af van de oorzaken van langdurige ziekte', zegt Maarten Hermans, expert welzijn op het werk van het ACV. 'Neem nu MSA, de oorzaken daarvan zijn zo duidelijk verbonden met de werkcontext. Je moet niet de zieken, maar het ziekmakend werk aanpakken.'

Maar unaniem protest van artsen, experts, ziekenfondsen, patiëntenverenigingen en alle sociale partners wist de federale regering niet op andere gedachten te brengen. Waaraan mogen mensen in langdurige ziekte zich verwachten?

Vijftien vragen

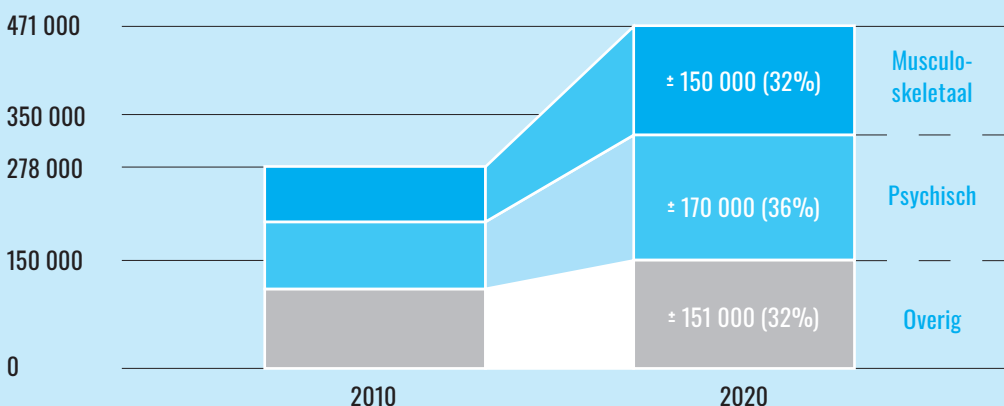
Om werknemers, werklozen en zelfstandigen die lange tijd arbeidsongeschikt zijn rechtstreeks te stimuleren, verplicht de nieuwe regelgeving hen eenmalig een digitale vragenlijst in te vullen, in de meeste gevallen na ongeveer tien weken arbeidsongeschiktheid. Aan de hand daarvan deelt een adviserend arts hen vervolgens op in een van vier categorieën naargelang de kans op re-integratie in de arbeidsmarkt.

'Sommigen schatten zelf in dat ze snel het werk kunnen hervatten', legt Anne-Marie Bonroy uit, adviserend arts en lid van de medische directie van de CM. 'Voor anderen is dat niet zo. Denk aan mensen met zware verlammingen of na een hersenbloeding, maar als zij zelf een re-integratie wensen, zullen ze gehoord worden. Als derde is er een groep voor wie de behandeling nog lopende is en re-integratie te vroeg komt. De vierde groep bevat de mensen van wie we denken dat ze gebaat zijn bij een re-integratietraject, zij komen terecht bij de terug-naar-werk-coördinatoren.'

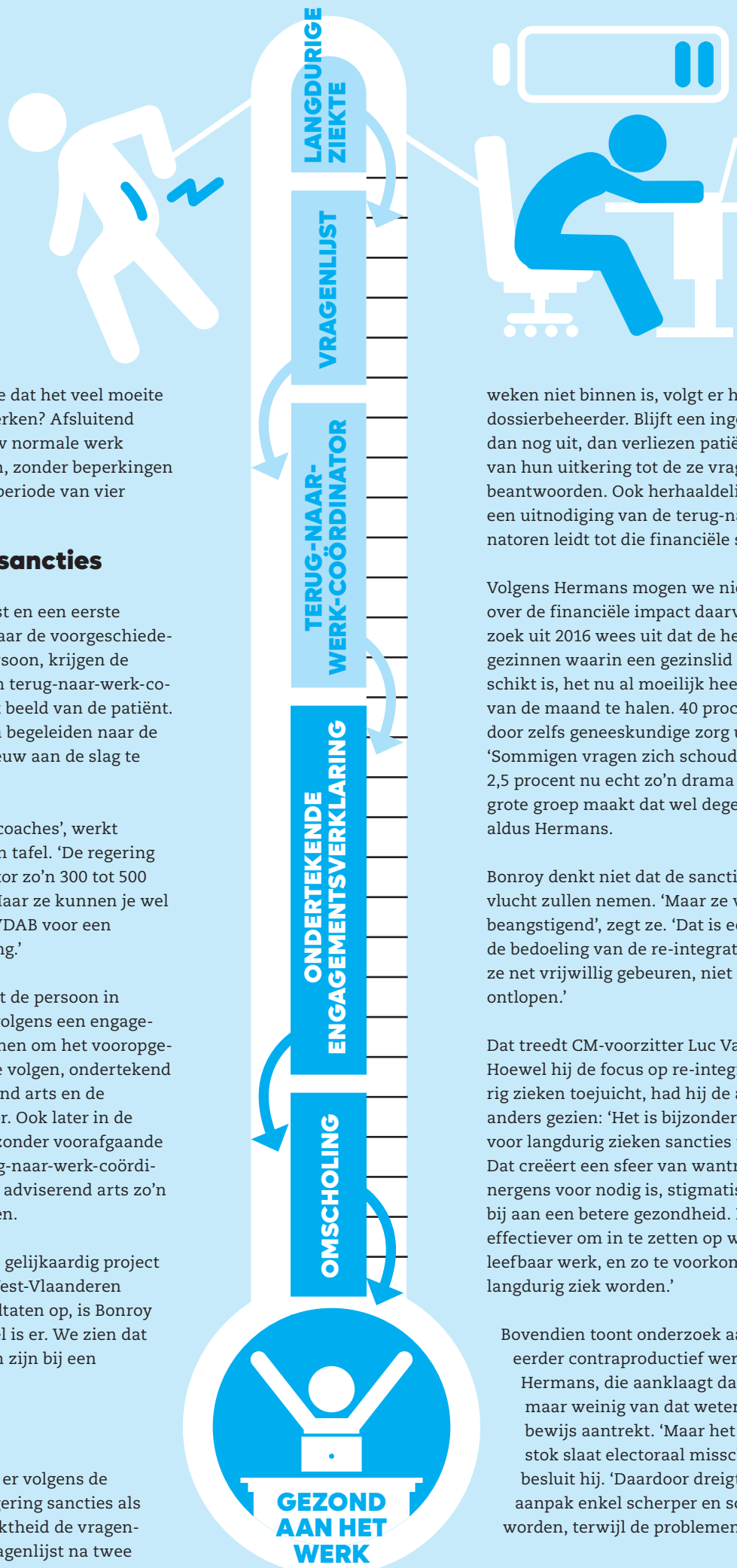
De vragenlijst peilt in vijftien vragen naar hoe je jouw gezondheidstoestand ervaart; of de ziekte leidt tot angst, woede, paniek of depressie, en of je vreest dat je gezondheidssituatie zou verslechteren als je het werk zou hervatten. Maar ook de werkervaring is onderwerp van vragen: Maak je je zorgen over wat je collega's denken

AANTAL LANGDURIGE ZIEKEN IN 2010 EN 2020, NAAR ZIEKTEBEELD

Een derde van de langdurig zieken heeft een musculoskeletale aandoening

Data Riziv • Bewerkingen ACV Dienst Onderneming • Totaal aantal arbeidsongeschikten op 31 december in de categorieën van werkenden, werklozen en zelfstandigen.

over je afwezigheid? Denk je dat het veel moeite kost om je opnieuw in te werken? Afsluitend klinkt het: 'Denkt u dat u uw normale werk opnieuw zal kunnen starten, zonder beperkingen door uw ziekte binnen een periode van vier weken?'

Terug-naar-werk-sancties

Aan hand van die vragenlijst en een eerste gesprek waarin ze polsen naar de voorgeschiedenis en interesses van de persoon, krijgen de nieuw in het leven geroepen terug-naar-werk-coördinatoren een persoonlijk beeld van de patiënt. Zij moeten langdurig zieken begeleiden naar de juiste instellingen om opnieuw aan de slag te kunnen.

'Het zijn geen persoonlijke coaches', werkt Bonroy een misverstand van tafel. 'De regering verwacht dat elke coördinator zo'n 300 tot 500 trajecten per jaar opstart. Maar ze kunnen je wel in contact brengen met de VDAB voor een passende beroepsomscholing.'

Op een tweede contact moet de persoon in arbeidsongeschiktheid vervolgens een engagementsverklaring ondertekenen om het vooropgestelde re-integratietraject te volgen, ondertekend door de patiënt, de adviserend arts en de terug-naar-werk-coördinator. Ook later in de arbeidsongeschiktheid, en zonder voorafgaande vragenlijst, kunnen de terug-naar-werk-coördinatoren op verzoek van een adviserend arts zo'n re-integratietraject opstarten.

Eerdere ervaringen met een gelijkaardig project van CM-coördinatoren in West-Vlaanderen leverde bemoedigende resultaten op, is Bonroy optimistisch. 'Het potentieel is er. We zien dat mensen echt gebaat kunnen zijn bij een terug-naar-werk-traject.'

2,5 procent

Vanaf 1 januari 2023 volgen er volgens de plannen van de federale regering sancties als mensen in arbeidsongeschiktheid de vragenlijst niet invullen. Als de vragenlijst na twee

weken niet binnen is, volgt er hulp van de dossierbeheerder. Blijft een ingevuld exemplaar dan nog uit, dan verliezen patiënten 2,5 procent van hun uitkering tot de ze vragen alsnog beantwoorden. Ook herhaaldelijk niet ingaan op een uitnodiging van de terug-naar-werk-coördinatoren leidt tot die financiële sanctie.

Volgens Hermans mogen we niet te licht gaan over de financiële impact daarvan. CM-onderzoek uit 2016 wees uit dat de helft van de gezinnen waarin een gezinslid arbeidsongeschikt is, het nu al moeilijk heeft om het einde van de maand te halen. 40 procent moet daardoor zelfs geneeskundige zorg uitstellen. 'Sommigen vragen zich schouderophalend af of 2,5 procent nu echt zo'n drama is, maar voor een grote groep maakt dat wel degelijk een verschil', aldus Hermans.

Bonroy denkt niet dat de sancties een hoge vlucht zullen nemen. 'Maar ze werken wel beangstigend', zegt ze. 'Dat is een paradox, want de bedoeling van de re-integratietrajecten is dat ze net vrijwillig gebeuren, niet om een straf te ontlopen.'

Dat treedt CM-voorzitter Luc Van Gorp bij. Hoewel hij de focus op re-integratie van langdurig zieken toejuicht, had hij de aanpak liever anders gezien: 'Het is bijzonder jammer dat er voor langdurig zieken sancties tegenover staan. Dat creëert een sfeer van wantrouwen die nergens voor nodig is, stigmatisering draagt niet bij aan een betere gezondheid. Het is veel effectiever om in te zetten op werkbaar en leefbaar werk, en zo te voorkomen dat mensen langdurig ziek worden.'

Bovendien toont onderzoek aan dat sancties eerder contraproductief werken, zegt Hermans, die aanklaagt dat het beleid zich maar weinig van dat wetenschappelijk bewijs aantrekt. 'Maar het verhaal van de stok slaat electoraal misschien wel aan', besluit hij. 'Daardoor dreigt die strenge aanpak enkel scherper en scherper te worden, terwijl de problemen blijven.' ■

Burgerpanel.

ELKE MAAND LATEN DRIE LEZERS HUN LICHT SCHIJNEN OVER EEN NETELIGE KWESTIE

– INTERVIEW AN-SOFIE BESSEMANS EN DOMINIC ZEHNDER

3 LEZERS

Jan (54)

is weduwnaar en werkt als beleidsmedewerker.

Ann (56)

werkt in het lab van een tuinbouwbedrijf en houdt van varen.

Linde (17)

zit in het vijfde jaar ASO en woont in Vollezele.

DE STELLING

'De rijopleiding moet in handen komen van de overheid'

HUN MENING

Jan: 'Je kind zelf leren rijden vind ik essentieel'

'Ik geef op dit moment zelf rijles aan mijn negentienjarige dochter. Als ouder vind ik het wel belangrijk om zelf je kind te kunnen leren rijden. Die vrije begeleiding, eventueel in combinatie met professionele rijlessen, vind ik essentieel. Ook financieel, want de prijs van de professionele rijsscholen swingt wel erg de pan uit.'

'Een alternatief dat volledig wordt georganiseerd door de overheid lijkt me niet meteen de beste oplossing. De overheid moet in elk geval het wettelijk kader bepalen en controleren, zoals ze nu al doet. Misschien kan een vorm van regulering van de prijzen daar deel van uitmaken.'

Ann: 'Fikse bedragen voor wie alleen is'

'Voor zo'n kleine 300 euro heb je twee uur praktijkles, voor zo'n 1 200 euro heb je een lespakket waarmee je een voorlopig rijbewijs kunt behalen. De administratieve kosten bedragen ongeveer 100 euro. Als je onmiddellijk slaagt tenminste, en de rijsschool geen extra kosten aanreken. Fikse bedragen als je er alleen voor staat met twee nog studerende jongeren in huis. Tot een aantal jaar geleden kon je optioneel je theoretisch examen via extra lessen behalen in het zesde middelbaar. Jammer dat dit nu niet meer mogelijk is.'

'Wel merk ik op dat jongeren de auto absoluut niet meer als prioritair vervoermiddel zien. Los van de rijopleiding, wie kan er zich binnenkort nog een auto permitteren met een gewoon loon?'

Linde: 'Rijbewijs behalen is geen prioriteit'

'Voor veel jongeren is het rijbewijs behalen absoluut geen prioriteit meer. Wie ermee bezig is, doet dat vaak omdat de omgeving dat belangrijker vindt. Ik vind het ook niet nodig dat de overheid zich bezighoudt met rijlessen. We moeten allemaal actief onze CO₂-uitstoot verminderen, dus moeten we er net naar streven om minder verkeer op de baan te krijgen. Daarom moet de overheid geen middelen investeren om autogebruik nog meer te stimuleren.'

'Er moet meer ingezet worden op degelijk openbaar vervoer, zodat je ook op het platteland de auto makkelijk kunt laten staan. Wie naar de stad verhuist kan eenvoudiger zonder wagen leven. Dat zie ik ook in mijn omgeving.'

Van twee beloftes naar één sterk plan

Op de Rerum Novarumviering die ik bijwoonde, nam Margot het woord. Ze vertelde waarom ze zo graag werkt als poetshulp met dienstencheques.

Het is zwaar, maar belangrijk werk. Waar ze echter te weinig voor betaald wordt. Die vaststelling, dat wie hard werkt daar te weinig voor beloond wordt, reikt verder dan de dienstenchequesector. De regering-Michel verstrengde in 2017 de loonnormwet, stak ze vol met sjoemelsoftware.

Er is geld voor betere lonen.

Het is zo erg dat de marge voor loonopslag de komende twee jaar wellicht zelfs nul wordt. Dat zal in ieder geval niet met het ACV zijn! En laat u niets wijsmaken: er is geld voor betere lonen. De Nationale Bank stelde vast dat veel bedrijven in volle coronacrisis bijzonder goed boeren.

De koek die we samen bakken wordt niet eerlijk verdeeld. Daarom moet de loonnormwet worden veranderd. Maar het probleem zit dieper. De verdeling van welvaart trekt steeds schever. Met aan de ene kant verarming en uitsluiting van gewone mensen. Met een middenklasse die wegzakt. Steeds meer gezinnen vragen zich af hoe ze de rekeningen zullen blijven betalen. En aan de andere kant, een steeds grotere concentratie van inkomens en vermogens bij een elite. Daarom hebben we dringend nood aan meer herverdeling. En dan moeten we het hebben over belastingen.

De regering-De Croo beloofde een echte hervorming van de belastingen en wil deze zomer ook werk maken van een groot koopkrachtplan. Ze kan van die twee beloftes één sterk plan maken. De oplossing zit in eerlijke bijdragen van hoge inkomens en vermogens.

Met een vermogensbelasting van 1% op de eerste schijf van 1 000 000 tot 1 500 000 euro, 1,25 % van 1 500 000 tot 2 000 000 euro en 1,5% op alles daarboven. Geschatte opbrengst: 6 miljard euro. Als we een eerlijke fiscale bijdrage vragen aan inkomens uit speculatie, uit verhuur, uit vermogen, uit meerwaarden ... dan kan de belasting op hard werken naar omlaag. ■

MARC LEEMANS,
Voorzitter ACV

Forum SOUMAYA MAJDOUB, demograaf en auteur van *Consumeren als konijnen* (2021)

Baden in overvloed

In mijn jarenlange parcours als ondernemer stond groei centraal. Groeien om winst te maken. Wat is het mooi om te starten als zelfstandige en te eindigen met een bloeiende kmo, toch?

Waartoe dat winstbejag en streven naar groei kan leiden, daar stond ik niet bewust bij stil. Verklaringen voor de afbraak van het milieu en de klimaatverandering waren voor de hand liggend: we zijn met te veel op deze aarde. Zo dacht ik.

Die stelling is de rode draad doorheen mijn wetenschappelijk onderzoek. En wat blijkt? Bevolkingsgroei is verantwoordelijk voor minder dan een derde van de stijging van de wereldwijde consumptie. Niet overbevolking, maar overconsumptie is het probleem. We produceren niet om te voldoen aan onze behoeften, wel om te baden in overvloed. Met grote impact op het klimaat tot gevolg.

Waarom is die mythe van de overbevolking dan zo hardnekkig? Het is niet gemakkelijk om daar in één zin een antwoord op te geven. Wel weten we dat de meeste milieu- en socio-economische crisissen hun oorsprong vinden in de wil om steeds maar te blijven groeien. Op winstbejag gebaseerd

beleid leidt tot ongelijkheid. De rijkste één miljard mensen op deze planeet gebruiken bijvoorbeeld meer dan de helft van alle fossiele brandstof die jaarlijks verbrand wordt. Dat hypothekeert de toekomst van elk levend wezen op aarde.

Het kan anders. Voor iedereen, want we zijn niet met te veel. Daarvoor moeten we onze waarden wel onder de loep nemen en bereid zijn om over te stappen naar een economie die gebaseerd is op collectiviteit en delen, een economie van het genoeg. Zo kunnen we blijven genieten van het leven, als we ons denken verschuiven van kwantitatieve naar kwalitatieve overvloed. ■

Wil je zelf ook iets kwijt aan de redactie? Mail naar lezers@visieredactie.be

Openbaar vervoer voor iedereen?

'De medewerkers van de NMBS-assistentiedienst doen vaak hun uiterste best om minder mobiele mensen zo goed mogelijk te helpen.' Filip Thieren neemt regelmatig het openbaar vervoer, maar botst met zijn rolstoel vaak en letterlijk op gesloten deuren. 'Ondanks alle inzet van het personeel laat de infrastructuur het dikwijls afweten. Ik ken verschillende mensen in een rolstoel die daarom het openbaar vervoer links laten liggen. Het is ook heel wat geregeld, je bent nooit zeker dat je aankomt in een toegankelijk station en bij goed weer is het gewoon onmogelijk om spontaan en zonder 24 uur van tevoren te reserveren om bijvoorbeeld de trein naar zee te nemen.'

Enkele weken geleden stond Filip ook al in deze stationshal van Antwerpen-Centraal. 'Ik had een daguitstap naar de Zoo gepland. Maar aangekomen in Antwerpen-Centraal heb ik met de assistent vier liften moeten proberen voor we een vonden die werkte.' Ook vandaag blijkt de lift nog steeds buiten dienst. 'Het openbaar vervoer is er toch voor iedereen?' ■

Foto: Maarten De Bouw

Uit ervaring. **De binnenvaartschipper**

ELKE MAAND LATEN WE IEMAND AAN HET WOORD DIE VANUIT ZIJN OF HAAR WERK NAAR DE WERELD KIJKT. DEZE MAAND IS DAT BINNENVAARTSCHIPPER ROY*.

'Een schipper schippert, een kapitein deelt bevelen uit'

België heeft een waterwegennetwerk van bijna 1 500 kilometer, dat duchtig wordt gebruikt voor de beroepsvaart. Op dat uitgestrekte netwerk aan rivieren en kanalen zie je binnenvaartschepen bij regelmaat van de klok voorbijvaren. Toch blijft de wereld van de binnenscheepvaart een mysterie. Wij vroegen schipper Roy* om een tipje van de sluier te lichten.

→ Tekst Dominic Zehnder → Illustratie Peter Goes

Roy is een jonge dertiger en lijkt niet meteen op het stereotype van een kapitein. Toch vaart hij al bijna tien jaar over onze waterwegen. 'Ik ben sinds begin dit jaar kapitein van het schip, maar op een binnenschip noem je een kapitein eigenlijk een schipper', steekt de enthousiaste Roy van wal. 'Weet je wat het grootste verschil is tussen een schipper en een kapitein van een zeevaartschip? Een schipper schippert met zijn boot, een kapitein deelt enkel bevelen uit.' De jonge schipper lacht terwijl hij een grondige slok van zijn vers getapte Duvel drinkt.

'Het is een stiel die vaak nog van generatie op generatie wordt doorgegeven. Mijn ouders zijn ook binnenvaartschippers. Zij werken wel voor een ander bedrijf en varen met een ander

Van waar je komt of wie je bent, daar wordt hier niet naar gekeken

→ SCHIPPER ROY

type schip. Ikzelf le-brandstof aan zeeschepen met een 135 meter lange tanker. We komen elkaar wel onderweg af en toe tegen. Dan zwaaien wij naar elkaar en nemen we een fotootje.'

Kleurrijk

Schipper worden is gelukkig niet alleen voorbehouden aan wie in het wereldje geboren werd. 'Om in de binnenvaart te beginnen moet je geen speciale opleiding gevolgd hebben. De sector kampt met enorme personeelstekorten. Bedrijven staan te springen om mensen aan te nemen en zelf op te leiden. Het meeste kan zelfs gewoon aan boord aangeleerd worden.'

Dat de scheepvaart heel wat kleurrijke mensen aantrekt is wellicht een cliché, maar eentje dat Roy graag wil bevestigen. 'Uiteraard kom je hier heel wat bijzondere figuren tegen. Bij ons vind je de braafste gasten in een hemdje en debardeur tot mannen die in een kapotte joggingbroek rondlopen,

helemaal vol getatoeëerd, met gouden kettingen en oorbellen. Van waar je komt, wie je bent of wat er op je kerfstok staat, daar wordt hier niet naar gekeken. Dat is wel iets unieks.'

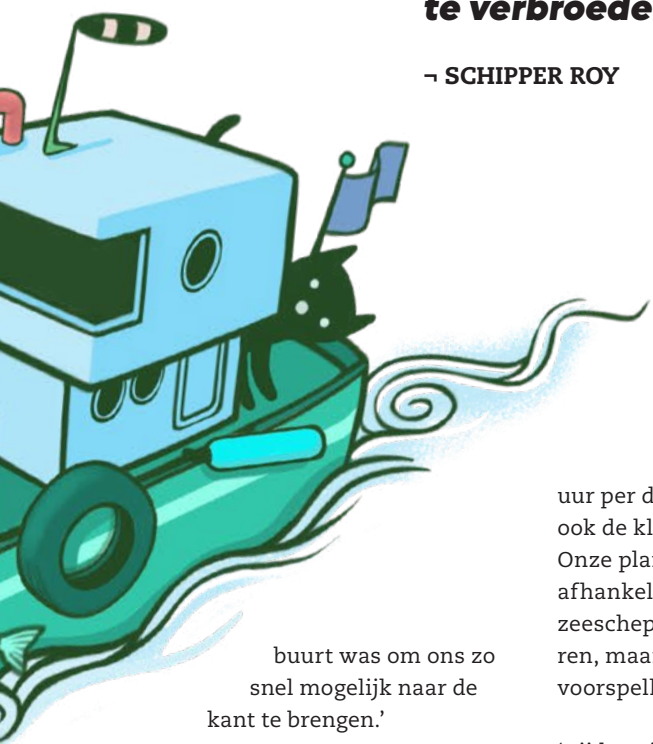
Verdwenen cafés

De binnenvaart is niet zonder gevaren. Naast onverwacht sterke stromingen en gevaarlijk ondiepe stukken, kan ook de techniek roet in het eten gooien. 'Nog niet zo lang geleden is mijn motor uitgevallen en beschadigd geraakt. Als een auto stilvalt, dan zet je die aan de kant van de weg en klaar is kees, maar bij een schip is dat altijd een drama. Wij lagen op dat moment op stroom, zonder dat ik nog kon sturen. Ik moest een ander schip oproepen dat toevallig in de

De schipperscafés zijn verdwenen. Dat is jammer, want daar kwamen we om te verbroederen

- SCHIPPER ROY

buurt was om ons zo snel mogelijk naar de kant te brengen.'

Goed contact met je collega-schippers kan dus van levensbelang zijn. En nergens beter om informele contacten aan te knopen dan op café. Maar dat is volgens Roy een uitstervende traditie. 'Vroeger had je een aantal beruchte schipperscafés op het Eilandje (*de Antwerpse wijk net naast de haven, red.*), maar die zijn allemaal verdwenen door de heropwaardering van die wijk. Dat is enorm jammer, want net daar kwamen alle schippers samen na hun dienst om te verbroederen. Want als er iets gebeurt moet je op elkaar kunnen rekenen en dan is het handig dat je elkaar kent.'

Gemis

Een van de grote voordelen van werken in de binnenvaart is de vele vrije tijd, legt Roy uit. Hij werkt met een regime van twee weken dienst, twee weken verlof. 'Maar je mag de dienst zeker niet onderschatten. Zo'n schip wordt 24

uur per dag verhuurd, dus je moet ook de klok rond paraat staan. Onze planning is bovendien afhankelijk van wanneer de zeeschepen de haven binnenvaren, maar dat kun je nooit exact voorspellen.'

'Tijdens je dienst zit je ook echt vast aan boord. Hoewel wij heel dicht bij het land varen, zit je ver weg van alles en iedereen. Je mist daardoor veel dingen, zoals verjaardagen en huwelijken. Een baan in deze sector wordt je leven, maar ik zou nooit meer iets anders willen. Het maakt het ook niet makkelijk om een vaste partner te vinden. Mijn ex-vriendin kon niet met mijn werkregime leven.'

'Mijn ouders zeggen dat ik mij een vrouw in de sector moet zoeken. Zij varen samen, maar dat zie ik mezelf niet doen. Er zijn trouwens maar weinig vrouwen die dit werk doen. Bovendien, een vrouw aan boord brengt ongeluk', lacht hij. 'Wij zijn in de scheepvaart nog steeds bijgelovig. Zo brengt een vogel aan boord of een zwarte kat bijvoorbeeld geluk. Misschien moet ik mij dan toch eens een kat aanschaffen, wie weet helpt dat wel.' ■

*Roy is een schuilnaam

TOMBOLA

Solidariteitsactie Samana

Zorgvereniging Samana organiseerde een nationale tombola ten bate van mensen met een chronische ziekte. De trekking vond plaats onder toezicht van een gerechtsdeurwaarder op 10 juni.

De winnende blauwe loten voor een Sodexo-cheque ter waarde van 1 250 euro zijn: Serie A 137935; B 130881; C118502; D 177745. E 161660; F 111513; G 153426; H 143270; J 190779; K 172288; L 202086; M 156657; N 138808; P 126641; Q 137283.

Voor een Sodexo-cheque van 250 euro: in alle series de nummers 122071, 136266, 191764 en 225123.

Voor een Sodexo-cheque van 125 euro: de nummers eindigend op 0913 of 7290 in alle series.

Voor een Sodexo-cheque van 50 euro: in alle series de nummers eindigend op 551.

Voor een Sodexo-cheque van 25 euro: in alle series de nummers eindigend op 090, 347, 601 of 768.

De winnaars van een reis zijn oranje loten B 033593, G 022364, J 017351, A 028031 en H 019621.

Winnen een Sodexo-cheque van 25 euro:

in alle series van de oranje loten het nummer eindigend op 224.

Winnaars moeten hun lot onder gesloten omslag, met vermelding van naam en adres op de rugzijde van het lot, verzenden naar 'Samana, dienst Tombola, Haachtssesteenweg 579, 1031 Brussel'. Na controle worden de prijzen opgestuurd.

~ www.samana.be

VACATURES

Nieuwe medewerkers gezocht

Kwb zoekt

- ondersteuner lokale groepen Vlaams-Brabant
- ~ www.kwb.be

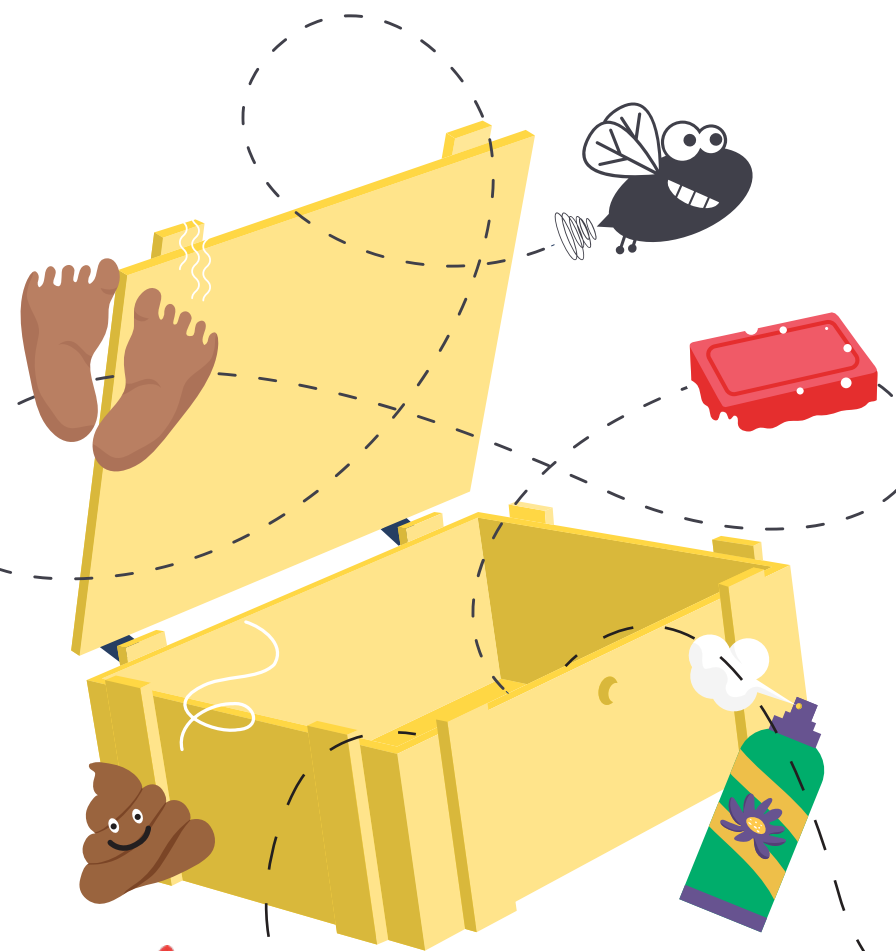
ACV West-Vlaanderen zoekt

- consulenten - diverse locaties
 - contactcentermedewerkers - Roeselare
- ~ www.hetacv.be/jobs

CM zoekt

- Educatief medewerker Samana vakantiewerking - Antwerpen
- Ergotherapeut - Kessel-Lo
- Paramedicus-psycholoog - Turnhout
- Adviserend arts
- Teamverantwoordelijke - Oost-Vlaanderen
- Coördinator Participatieve vrijwilligerswerking Schaarbeek

~ www.cmjobs.be

DE GEUR VAN STILTE IN HERKENRODE

Wist je dat je de abdijsite Herkenrode, vlakbij Hasselt, niet enkel kunt zien maar ook kunt ruiken? Snuffel rond in de gebouwen en op het domein, spits je neus en zoek alle opdrachten die naar de schat van Vlieg leiden. Onderweg kom je te weten of het vroeger lekker rook in de abdij, of het eten lang geleden dezelfde geur had als nu en welke planten en kruiden het lekkerst ruiken. Zou stilte ook een geur hebben?

~ www.abdijsiteherkenrode.be

KRIEBELDIERTJES VANGEN IN HET KARRENMUSEUM

Het Karrenmuseum is een groot openluchtmuseum, diep in de bossen van Essen. Je kunt er meer dan 300 oude karren en andere voertuigen bewonderen. En Vlieg heeft er een schat verstopt, samen met vier van zijn vrienden: de speurneus, de wijsneus, de viesneus en de feestneus. Gewapend met een insectenpotje vertrek je op speurtocht en leer je ze een voor een kennen. Verzamel de cijfers, kraak de code en vind zo de sleutel om de schatkist te openen. Nog niet uitgespeeld na de schattenjacht? Blijf nog wat plakken in het museum en knutsel je eigen bouwwerk bij de timmerkar, leef je uit met oude volksspelen of (onder)zoek meer diertjes in het insectenlabo.

~ www.karrenmuseum.be

KERMISPRET IN HET KOERSMUSEUM

In KOERS, het museum van de wielersport in Roeselare, komen de geuren je al tegemoet als je het museum binnenstapt. Het is kermis! En bij de kermis hoort natuurlijk ook een kermiskoers. Tijdens een spannende zoektocht door het museum mag je je helemaal uitleven: snuif de geuren van de kermis op, breng alle opdrachten tot een goed einde en vind zo de weg naar de schat. Wie kroont zich aan het einde tot koning van de kermiskoers?

~ www.koersmuseum.be

De hele zomervakantie lang kun je op zoek naar de Schatten van Vlieg, op meer dan 300 plekken in Vlaanderen en Brussel vol cultuur en erfgoed. Meedoen? Vind een zoektocht in jouw buurt op www.schattenvanvlieg.be.

DAG VAN DE MANTELZORG

Woonadvies op maat

Een mantelzorger zorgt voor iemand in zijn of haar naaste omgeving. 'Als ergotherapeut geef je niet alleen advies om het dagelijks functioneren van de zorgbehoevenden en mantelzorgers te vergemakkelijken. Je bent ook vaak een luisterend oor', vertelt Stefanie Godts. Als één van de acht CM-ergotherapeuten gaat zij aan huis langs in de regio's Vlaams-Brabant en Brussel.

– Tekst **Cathelijne Jennes**

Koken, de trap opgaan, je wassen, ... Je doet het dagelijks en dat lijkt vanzelfsprekend. 'Maar voor oudere mensen of personen met een ziekte of beperking is dat niet zo. Met het advies van de ergotherapeuten wordt de woning aangepast zodat ze nog zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. Zo verliezen de mensen hun zelfstandigheid niet en doen we aan valpreventie', vertelt Stefanie.

Hulpmiddelen

De dienst ergobegeleiding en woonadvies biedt hulpmiddelen, zoals een bedbeugel, aan om te testen. 'Na een positieve test kan de persoon deze zelf aankopen en kijken we of er tussenkomsten aangevraagd kunnen worden.'

Stefanie kijkt ook naar eventuele aanpassingen van de woning. 'Vaak gaat het over een inloopdouche installeren in plaats van een bad. Of we testen samen de werking van een traplift. Ik probeer alle opties mee te geven zodat ze kunnen vergelijken. Nadien sturen we een verslag, zodat ze met die info naar de Goed Thuiszorgwinkel kunnen. Dan kunnen ze op eigen tempo beslissen.'

Klankbord voor mantelzorgers

'De meeste vragen komen bij ons terecht via maatschappelijk werkers, de Zorglijn of het

ziekenhuis. Maar ook mantelzorgers doen regelmatig een beroep op onze dienst. De begeleiders gaan dan binnen de drie weken op huisbezoek. Bij een eerste bezoek zijn de meeste mantelzorgers ontredder.'

'Ze hebben vaak administratieve en praktische vragen. Die overlopen we stap voor stap. Op het einde van het bezoek zijn ze gerustgesteld. Doordat je luistert en hen op weg helpt, tonen ze veel dankbaarheid', vult Stefanie aan.

Middenweg zoeken

Toch is de job meer dan enkel advies geven. 'We treden soms op als bemiddelaar, want niet elke familie staat te springen voor onze raad. De hulpbehoevende ziet zelf het probleem niet, terwijl de kinderen of mantelzorger het wel zien missen. En dan botst het.'

Stefanie probeert samen met de familie een middenweg te zoeken. 'We proberen hen altijd te betrekken in onze bezoeken en op de hoogte te stellen van onze adviezen. Dat waarderen ze.' ■

~ Ontvang je ook graag woonadvies van een ergotherapeut?

Meer info via www.cm.be/ergobegeleiding. Mantelzorgvereniging Samana organiseert heel wat ontmoetingsmomenten op 23 juni, de Dag van de Mantelzorg.

Ontdek het aanbod op www.samana.be/mantelzorg.

Anno 2022 wil de sollicitant zich ontwikkelen

De tijden veranderen, het werk verandert, en ook de werkzoekenden veranderen. Sollicitanten komen met andere vragen en verwachtingen naar een sollicitatiegesprek. Joke van Mele (HR-medewerker bij ACV Alliantie Brussel-Vlaams-Brabant) vertelt.

‘De noden en prioriteiten van de werkzoekenden zijn veranderd. Aan de sollicitatie-tafel verschijnt een nieuwe generatie, die andere klemtonen legt en bv. veel waarde hecht aan de *work life balance*: de combinatie werk en gezin, maar evengoed de combinatie werk en vrije tijd, de vrienden, de hobby’s.’

‘Jonge mensen zijn ook niet op zoek naar een job om hun hele leven uit te oefenen. Ze vragen naar de toekomstmogelijkheden die de job biedt, en naar hun kansen om zich te ontwikkelen. Bedrijven spelen daarop in. Vormingsdiensten heten nu Learning and Development. Leren en Ontwikkelen kijkt niet alleen naar de vorming

op zich, maar ook naar de persoonlijke, individuele vormingsnoden van de werknemer.’

‘Ook binnen het ACV zien we deze ontwikkeling. Uiteraard krijgen onze werknemers opleidingen. Neem bv. onze dienstverleners. Van nieuwe dienstverleners verwachten we niet dat ze de heel specifieke werkloosheidsmaterie al kennen als ze solliciteren. We vinden het vooral belangrijk dat ze de waarden van het ACV delen, dat ze inzitten met onze leden, de drive voelen om hen te helpen.’

‘De kennis die ze nog niet hebben, kunnen we hen bijbrengen. Het opleidingstraject

voor dienstverleners spreiden we bewust over twee jaar. Je leert niet goed als alles op een hoopje komt. Daarom gaan we echt stap voor stap. Iets leren, dat in de praktijk omzetten, dan een volgend stapje.’

‘De nieuwkomers krijgen ook begeleiding op de werkvloer. Een interne opleider volgt ze van heel nabij en heel praktijkgericht op. De opleider is niet de verantwoordelijke van de dienst. Bij hem is het oké om fouten te maken. Daardoor zijn nieuwe collega’s meteen heel erg op hun gemak. Dat is een absolute voorwaarde om te kunnen leren. Als je niet op je gemak bent, kun je niet leren.’

‘Het stopt niet bij die eerste opleiding, niet voor de dienstverleners, niet voor andere functies zoals medewerkers van de juridische dienst, klachtenbehandelaars of propagandisten van onze bewegingsploeg. Heel je loopbaan binnen het ACV kan je je blijven ontwikkelen, waardoor je kunt doorgroeien, op basis van je eigen noden en situatie.’

‘We geven uiteraard vormingen over datgene waar het ACV mee bezig is: sociale zekerheid, werkloosheid, politieke thema’s... Maar ook over bv. IT, persoonlijke vaardigheden, timemanagement... Als je noden hebt die buiten het vaste aanbod vallen, gaan wij voor jou op zoek hoe daaraan tegemoet gekomen kan worden, intern of extern. Ondertussen kunnen onze medewerkers doorgroeien naar andere functies. Binnen het grotere geheel van het ACV kun je van alles doen, naargelang je eigen interesses en talenten.’ ■

VACATURE

ACV Brussel-Vlaams-Brabant rekruteert

En dat in verschillende domeinen. Van administratie tot IT, van jurist tot opleider, van dienstverlener tot propagandist.

Kom naar één van onze infosessies en ontdek wie het ACV is als vakbond én als werkgever! En wie weet word jij onze nieuwe collega!

- Woensdag 29/6 - 14u-16u - Nederlandstalige sessie (Leuven)
- Vrijdag 1/7 - 14u-16u - Sessie FR/NL met tolk (Brussel)
- Woensdag 3/8 - 14u-16u - Sessie FR/NL met tolk (Brussel)
- Donderdag 4/8 - 14u-16u - Nederlandstalige sessie (Leuven)

Schrijf je in >

De RuimteVaart helpt besparen op energie

Voor veel mensen wordt de energierekening stilaan onbetaalbaar. Regelmatig valt de term 'energie-armoede'. Wij namen een kijkje bij het team duurzaam wonen van de Leuvense vereniging De RuimteVaart, die mensen in armoede in Groot-Leuven en Herent ondersteunt bij woonvragen en -problemen. Energiesnoeiers komen aan huis om te helpen besparen op de energiefactuur. Een team vrijwilligers helpt verder bij bredere woon- en zorgvragen. Energiesnoeiers Stienus en Stijn vertellen.

– Tekst **Patrick Van Loveren & Bram Van Vaerenbergh**

STIENUS – “We gaan thuis bij mensen op bezoek om te helpen besparen op hun energiefactuur. Ze worden naar ons doorverwezen door het OCMW, Fluvius... Ze kunnen ook zelf een energiescan aanvragen. Eerst bekijken we samen de energiefactuur. Krijg je alle voordelen waarop je recht hebt? Heb je de goedkoopste leverancier? Daarna maken we een rondgang door het huis. We geven tips om energie te besparen en plaatsen energiebesparende materialen.”

Om wat voor tips gaat het?

STIENUS – ‘Het gaat om beperkte maatregelen, want de meeste mensen waar we langsgaan zijn huurders. We brengen radiatorfolie aan achter de radiatoren om onnodig warmteverlies te voorkomen. We voorzien spaar- of ledlampen. We brengen tochtstrips aan voor het opvullen van kieren en spleten bij ramen en deuren. We voorzien spaardouchekoppen om water te besparen. Met zulke kleine ingrepen kan je al flink wat besparen.’

STIJN – ‘Ons advies en de geplaatste materialen zijn gratis voor mensen met een sociaal tarief of een verhoogde tegemoetkoming, klanten van het OCMW, mensen met een budgetmeter, huurders van een sociale woning... Als grote aanpassingen nodig zijn, wijzen we eigenaars/verhuurders op energiepremies en verwijzen we door naar andere organisaties, zoals het Leuvense Minder=Meer, dat helpt om

energiezuinig renoveren haalbaar te maken voor mensen met kleine budgetten.’

Is er meer vraag naar jullie dienstverlening door de stijgende energieprijzen?

STIJN – “Ook voor deze energiecrisis hadden we geen tekort aan vragen, maar de laatste maanden zien we dat steeds meer mensen het moeilijk hebben om hun energiefactuur te betalen. OCMW's verwijzen nu meer mensen door om samen te bekijken hoe zij bewuster met hun energieverbruik kunnen omgaan. We raden bv. aan om een halfuur voor je gaat slapen de verwarming al uit te zetten. De restwarmte in de leidingen zal je huis nog een halfuur verder verwarmen. We plaatsen energiemeters om mensen bewust

te maken hoeveel bepaalde toestellen verbruiken.’

STIJN – “Sinds het najaar van 2021 hebben we ook een vrijwilligerswerking. De vrijwilligers gaan aan de slag met woonproblemen in de brede zin van het woord, bv. over premies waar ze recht op hebben, maar niet krijgen of om samen stappen te zetten naar de huisbaas als woonproblemen niet opgelost raken... Maar ze kunnen ook helpen bij ruimere zorgvragen, vragen over de UiTPAS, de sociale kruidenier... De vrijwilligers gaan ook mee op huisbezoek met de energiesnoeiers. Zo is de drempel laag voor mensen om vragen te stellen. We zijn nog op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Wie zich geroepen voelt, altijd welkom!’ ■

CONTACTEER JOUW REGIO

vbb@beweging.net

Actrice

Kim Van Oncen

gevat
in 5
woorden

Dertigers

'Mijn rol in *Dertigers* heeft mijn leven grondig overhoop gegooid. Daarvoor kende ik eigenlijk alleen maar mijn job in de supermarkt. Het was dus een sprong in het diepe, maar achteraf gezien was het de beste beslissing van mijn leven. Normaal gezien begonnen wij rond deze tijd met de opnames van een nieuw seizoen, dus nu de serie afgelopen is, voelt het wel raar om niet iedereen terug te zien. Ik heb de komende maanden gelukkig al goed kunnen vullen met de opnames voor een nieuwe serie en mijn eerste theaterhoofdrol in *Assisen*.'

Kindergeluk

'Mijn kinderen hebben mijn leven het meest vormgegeven. Zij hebben mij het meest veranderd, het meeste bijgebracht en houden mijn voeten helemaal op de grond. Zij helpen mij om te relativieren. Je beseft als ouder dat je eigenlijk zelf niet zo belangrijk bent en dat vind ik heel bevrijdend. Het is wel eng dat er zoveel van je geluk afhangt van die twee mormels die daar rondlopen. (lacht) Ze gaan onbevreesd en onbezorgd door het leven, terwijl jij je als ouder constant zorgen maakt.'

Buikgevoel

'Als ik alles opnieuw kon doen, zou ik al vroeger mijn buikgevoel gevolgd hebben. Ik had heel graag op de toneelschool gezeten, maar mijn ouders wilden dat ik veilige keuzes maakte. De kans dat je het maakt als professioneel acteur is bitter klein, dus ze bedoelden het goed. Ik heb zo onder andere een diploma boekhouden behaald, maar *my god*, zie je mij al boekhouden? (lacht) Ze hadden toen al moeten zien dat ik geen uur kan stilzitten. Pas nadat ik van het voorgedraaide pad ben afgestapt, ben ik ten volle gaan leven. Achteraf is het natuurlijk altijd makkelijk praten, zeker als het goed is afgelopen.'

Eigenzinnig

'Ik ben iemand die zich meestal braaf aan de regels houdt. Maar als je mij tot iets wilt verplichten, wel ja ... (grijnst) Wie tegen mij zegt 'Dat gaat niet, dat lukt niet', wil ik het tegendeel bewijzen. Je kunt mij daarom heel moeilijk goede raad geven. Dan zeg ik misschien wel 'Ja dat is goed, je hebt gelijk', maar vervolgens doe ik toch mijn eigen zin. Dat is waarschijnlijk heel ambetant voor de mensen rond mij. Mijn ouders en mijn man hebben het al opgegeven.' (lacht)

Voorbeeld

'Wie in de media verschijnt, draagt een bepaalde voorbeeldfunctie, ook al kies je daar niet bewust voor. Het is belangrijk dat wij ook de negatieve dingen in ons leven tonen. Bij ons is het ook niet altijd feest, net zoals in elk gezin. Ik probeer op mijn sociale media daarom het echte leven te tonen met alle ups en downs. Maar mensen moeten ook wel beseffen dat wat je in de media en op het internet ziet niet de echte wereld is. Hoe meer je in de echte wereld leeft, hoe beter voor je mentale gezondheid. Ik probeer daarom mijn gsm ook geregeld weg te leggen en mij niets aan te trekken van wat er online allemaal gebeurt.'

→ Tekst **Dominic Zehnder** → Foto **Seppe Elewaut**
→ Make-up **Mitch Fabry** → Styling **Marie Van Puyenbroeck**

VLAAMS-BRABANT EN BRUSSEL

